

INFORMACE

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za rok 2015

Policie ČR v roce 2015 šetřila 93 067 nehod, při kterých bylo 660 osob usmrceno, těžce zraněno bylo 2 540 osob a 24 426 osob bylo lehce zraněno. Odhadnutá hmotná škoda policií na místě nehody je 5 439 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů s rokem 2014 je následující:

Nárůst zaznamenáváme v kategorii:

počet nehod	o	7 208 nehod	tj. o	8,4%
počet usmrcených	o	31 osob	tj. o	4,9%
počet lehce zraněných	o	771 osob	tj. o	3,3%
odhad hmotné škody	o	505,9 mil. Kč	tj. o	10,3%.

Pokles zaznamenáváme v kategorii:

počet těžce zraněných	o	222 osob,	tj. o	8%
-----------------------	---	-----------	-------	----

Počet nehod šetřených Policií ČR v roce 2015 je od roku 1990 7. nejnižší (nejméně bylo v roce 2009 – 74 815 nehod a nejvíce v roce 1999 - 225 690 nehod). Při porovnávání počtu nehod v tomto období je však nutné brát v úvahu legislativní změny upravující povinnost oznamování nehody Policii ČR.

Počet usmrcených osob v roce 2015 je od roku 1990 třetí nejnižší (nejméně usmrcených bylo v roce 2013 – 583 osob a nejvíce usmrcených bylo v roce 1994 - 1 473 osob).

Počet těžce zraněných osob v roce 2015 je nejnižší od roku 1990 (nejvíce těžce zraněných osob bylo v roce 1997 – 6 632 osob). Počet lehce zraněných osob je v porovnání od roku 1990 8. nejnižší (nejméně lehce zraněných bylo v roce 2010 – 21 610 osob a nejvíce lehce zraněných osob bylo v roce 1996 – 31 296).

Z porovnání jednotlivých období roku 2015 vyplývá, že počet usmrcených osob byl v porovnání s rokem 2014 nižší pouze ve druhém čtvrtletí, v ostatních čtvrtletích zaznamenáváme nárůst usmrcených, nejvyšší nárůst evidujeme ve třetím čtvrtletí a to o 18 usmrcených osob

Usmrcené osoby, čtvrtletí, porovnání s rokem 2014	2015	2014	rozdíl	tj. v %
I. čtvrtletí	117	116	1	0,9
II. čtvrtletí	147	149	-2	-1,3
III. čtvrtletí	226	208	18	8,7
IV. čtvrtletí	170	156	14	9,0
CELKEM	660	629	31	4,9

V následující tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků od roku 2003.

Počet nehod a následků, ČR, 2003 - 2015	počet nehod	z toho s následky na životě nebo zdraví	Usmrceno osob	Těžce zraněno osob	Lehce zraněno osob
2003	195 851	27 320	1 319	5 253	30 312
2004	196 484	26 516	1 215	4 878	29 543
2005	199 262	25 239	1 127	4 396	27 974
2006	187 965	22 115	956	3 990	24 231
2007	182 736	23 060	1 123	3 960	25 382
2008	160 376	22 481	992	3 809	24 776
2009	74 815	21 706	832	3 536	23 777
2010	75 522	19 676	753	2 823	21 610
2011	75 137	20 487	707	3 092	22 519
2012	81 404	20 504	681	2 986	22 590
2013	84 398	20 342	583	2 782	22 577
2014	85 859	21 054	629	2 762	23 655
2015	93 067	21 561	660	2 540	24 426

Každý den Policie ČR šetřila v průměru 255 nehod, bylo usmrceno 1,8 osoby, necelých 74 osob bylo zraněno. Na každý den pak připadá 14 901 712,- Kč odhadu hmotných škod. Znamená to také, že každých 5,6 minuty šetřila policie nehodu, každých 13,3 hodin došlo na našich komunikacích k usmrcení osoby, každých 19,5 minuty byl zraněn účastník silničního provozu a na každou hodinu pak připadá hmotná škoda ve výši 620 905,- Kč. Průměrná škoda při jedné nehodě je 58 443,-Kč.

1. Viníci nehod

Nejvíce nehod zavinili řidiči motorových vozidel – 84% z celkového počtu nehod, největší relativní zvýšení počtu nehod (o 22,8%) zaznamenáváme u nehod zaviněných lesní zvěří a domácími zvířaty. Více nehod zavinili řidiči osobních automobilů (o 3 406 nehod, tj. o 7,4%), nákladních automobilů sólo (o 540 nehod, tj. o 8,4%), nákladních automobilů s návěsem (o 326 nehod, tj. o 13,5%), autobusů (o

162 nehod, tj. o 16,4%) atd. Ke snížení počtu došlo u nehod zaviněných řidiči tramvají (o 38 nehod, tj. o 27,7%), cyklisty (o 78 nehod, tj. o 3%) atd.

Pozitivně lze hodnotit pokles nehodovosti dětí chodců a cyklistů. Na nehodách chodců se děti podílejí 436 nehodami (o 5 nehod méně), při nichž byla 1 osoba usmrcena (stejně jako v roce 2014) a 421 osob zraněno (o 16 osob méně). Děti cyklisté zavinily 211 nehod (o 53 nehod méně), tyto nehody si nevyžádaly žádnou usmrcenou osobu (pokles o 1 osobu), 195 osob při nich bylo zraněno (o 43 osob méně).

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrcených osob podle sledovaných viníků, včetně podílu na celkovém počtu nehod, resp. počtu usmrcených osob, v roce 2015.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody, rok 2015	Počet nehod	tj. % z celkového počtu nehod	Index	Počet usmrcených	tj. % z celkového počtu usmrcených	Rozdíl usmrcených
Řidičem motorového vozidla	78 201	84,0	107,4	601	91,1	19
Řidičem nemotorového vozidla	2 678	2,9	97,8	33	5,0	3
z toho dětmi	220	0,2	80,6	0	0,0	-1
Chodcem	1 229	1,3	100,2	20	3,0	7
z toho dětmi	436	0,5	98,9	1	0,2	0
Jiným účastníkem	146	0,2	115,9	0	0,0	-1
Závada komunikace	253	0,3	108,6	0	0,0	0
Technickou závadou voz.	461	0,5	98,7	2	0,3	0
Lesní zvířít, domácím zvířetem	9 635	10,4	122,8	1	0,2	1
Jiné zavinění	464	0,5	122,4	3	0,5	2

K usmrcení osob došlo u nehod zaviněných:

Zavinění	počet usmrcených	rozdíl
řidiči osobních automobilů	443	11
řidiči motocyklů	50	-8
řidiči nákladních automobilů sólo	49	7
cyklisty	32	3
řidiči nákladních automobilů s návěsem	22	-1
chodci	20	7
neznámými řidiči	14	4
řidiči autobusů	7	1
řidiči traktorů	7	5
řidiči jiných motorových vozidel	5	3
řidiči nákladních automobilů s přívěsem	3	1

řidiči malých motocyklů	2	0
technickou závadou vozidla	2	0
jiným zaviněním	3	2
lesní zvěří, domácím zvířetem	1	1

V roce 2015 jsme zaznamenali 15 101 případ (tj. 16,2% z celkového počtu nehod), kdy viník nehody z místa ujel. Přitom bylo 14 osob usmrceno a dalších 780 zraněno. Počet těchto nehod je vyšší o 893 (tj. o 6,3%), počet usmrcených je vyšší o 4 osoby a počet zraněných je o 4 osoby nižší.

V následující tabulce je uvedeno členění nehod a počtu usmrcených osob v závislosti na objemu válců osobních automobilů v roce 2015.

Osobní automobily - objemová třída; 2015	počet nehod	nehod v %	rozdíl nehod	počet usmrcených	usmrcených v %	rozdíl usmrcených
do 1 l	882	1,8	15	12	2,7	6
1,1 až 1,4 l	14 219	28,9	768	134	30,2	6
1,5 až 1,9 l	21 807	44,3	1 721	199	44,9	11
2,0 až 3,0 l	11 804	24,0	883	95	21,4	-8
nad 3,0 l	546	1,1	3	3	0,7	-1
celkem OA	49 258	100,0	3 390	443	100,0	14

Počet nehod byl vyšší ve všech kategoriích, nejvyšší rozdíl zaznamenáváme u kategorie 1,5 – 1,9 l (o 1 721 nehod). Počet usmrcených se snížil v kategorii 2,0 – 3,0 l (o 8 osob) a v kategorii nad 3,0 l (o 1 osobu). Největší zvýšení počtu usmrcených osob evidujeme v kategorii 1,5 – 1,9 l (o 11 usmrcených).

Porovnání **počtu nehod a jejich následků v závislosti na objemu válců motocyklů** je v následující tabulce:

Motocykly; objemová třída rok 2015	počet nehod	počet usmrce-ných	rozdíl nehod	rozdíl usmrce-ných
do 100 ccm	303	2	26	-2
101 - 450 ccm	202	2	-3	-10
460 - 850 ccm	604	21	15	3
860 ccm -1,25 l	380	23	20	2
nad 1,25 l	167	2	-13	-1
nezjištěno	13	0	-4	0

Nejvíce nehod připadá na objemovou třídu 460 až 850 ccm. Nejvíce usmrcených je v kategorii 860 až 1 250 ccm. Oproti roku 2014 došlo ke snížení počtu usmrcených osob v objemové třídě do 100 ccm, 101 až 450 ccm (o 10 osob) a nad 1250

ccm. Ke zvýšení došlo ve dvou objemových třídách a to v objemové třídě 460 až 850 ccm o 3 osoby a v objemové třídě 860 – 1250 ccm 2 osoby.

V následující tabulce je uvedeno členění nehod a jejich následků u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů podle hmotnostních kategorií.

Nákladní automobily - hmotnostní třída; 2015	počet nehod	rozdíl v počtu nehod	Usmrceno	rozdíl usmrčených	rozdíl usmrčených v %
do 3,5 t	4 741	240	35	3	9,4
3,6 až 7,5 t	987	105	10	9	900,0
7,6 až 12 t	1 421	107	6	-1	-14,3
nad 12 t	3 451	478	23	-6	-20,7
nezjištěno	68	-8	1	1	.
celkem	10 668	922	75	6	8,7
z toho NA nad 3,5 t	5 859	690	39	2	5,4

Ve všech hmotnostních třídách zaznamenáváme zvýšení počtu dopravních nehod, největší absolutní zvýšení připadá na kategorii nad 12t a to o 478 nehod. Více usmrčených zaznamenáváme u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů kategorie 3,6 až 7,5 t a automobilů do 3,5 t. Nejvyšší snížení počtu usmrčených osob evidujeme v kategorii nad 12t (o 6 osob), snížení počtu usmrčených je také v hmotnostní kategorii 7,6 až 12 t.

Řidiči s cizí státní příslušností zavinili v roce 2015 na území ČR 5 654 nehod (tj. 7,2% z počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel). Při těchto nehodách přišlo o život 49 osob (tj. 7,4% z celkového počtu) a dalších 1 497 bylo zraněno. V porovnání s rokem 2014 zavinili cizinci o 428 nehod více (tj. o 8,2%), vyšší byl i počet usmrčených (o 7 osob, tj. o 16,7%). Naopak nižší byl počet zraněných - o 75 osob (tj. o 19,2%).

Z důvodu technické závady vozidla bylo v roce 2015 zaviněno 461 nehod (tj. 0,5% z celkového počtu nehod). Při těchto nehodách byly usmrčeny 2 osoby (stejně jako v roce 2014) a zraněno bylo 78 osob (pokles o 23 osob). Nejčastější příčinou bylo nesprávné uložení nákladu (celkem 121 nehod), následuje tzv. jiná technická závada - *např.: upadnutí výfuku, rozbití čelního skla, zlomení přední vidlice nebo prasknutí sedla u jednostopých vozidel apod.* – (93 nehod), defekt pneumatiky způsobený průrazem nebo náhlým únikem vzduchu (82 nehod) a upadnutí, ztráta kola vozidla (71 nehod). Usmrčené osoby evidujeme u nehod z důvodu závady závěsu pro přívěs a dále u nehody z důvodu nefungující parkovací brzdy.

2. Hlavní příčiny

Počty nehod a počty usmrčených osob podle sledovaných hlavních příčin nehod řidičů motorových vozidel jsou v níže uvedené tabulce.

Hlavní příčina nehody; ČR, 2015	Počet nehod	tj. %	Počet usmr- cených osob	tj. usmrceno v %	Rozdíl usmr- cených osob
Nepřiměřená rychlost	13 152	16,8	235	39,1	-6
Nesprávné předjíždění	1 557	2,0	21	3,5	-12
Nedání přednosti	13 683	17,5	89	14,8	10
Nesprávný způsob jízdy	49 807	63,7	256	42,6	27

Nejčastější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel zůstává i nadále nesprávný způsob jízdy (63,7% z počtu těchto nehod) a na nesprávný způsob jízdy připadá i nejvyšší počet usmrcených osob.

V porovnání s rokem 2014 je ve všech kategoriích nárůst počtu nehod, nejvyšší zvýšení evidujeme v kategorii nesprávný způsob jízdy (o 4 017 nehod). O 27 osob je vyšší i počet usmrcených osob z této příčiny. Snížení počtu usmrcených zaznamenáváme u nesprávného předjíždění (o 12 usmrcených) a nepřiměřené rychlosti (o 6 osob).

V následujících tabulkách jsou uvedeny nejčtenější a nejtragičtější příčiny nehod řidičů motorových vozidel.

Pořadí	DESET nečetnějších příčin nehod řidičů motorových vozidel	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	15 311
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	7 514
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	7 199
4.	jiný druh nesprávného způsobu jízdy	7 097
5.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	5 682
6.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	4 385
7.	nezvládnutí řízení vozidla	4 261
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou DEJ PŘEDNOST	3 812
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	3 151
10.	jízda po nesprávné straně vozovky, vjetí do protisměru	2 594

Pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel	počet usmrce- ných osob
1.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	97
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	87
3.	jízda po nesprávné straně vozovky, vjetí do protisměru	86
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	41
5.	nezvládnutí řízení vozidla	34
6.	nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	31

7.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	27
8.	nedání přednosti proti příkazu dopravní značky DEJ PŘEDNOST	23
9.	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	21
10.	nepřízpůsobení rychlosti viditelnosti	20

3. Nehody pod vlivem alkoholu

Policie ČR v roce 2015 evidovala 4 544 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 4,9% z celkového počtu), při kterých bylo usmrceno 62 osob (tj. 9,4 % z celkového počtu) a dalších 2 267 osob bylo zraněno. V porovnání s rokem 2014 je počet těchto nehod nižší o 93, nižší je také počet usmrcených (o 1 osobu) a zraněných (o 99 osob). Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Plzeňského a Jihočeského kraje (9,95% resp. 9,12%), nejmenší podíl na území hl. m. Prahy a Ústeckého kraje (2,11% resp. 3,42%). Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území krajů Pardubického (8 osob), Plzeňského (7 osob), hl. m. Prahy a Olomouckého (shodně 6 osob). Nejvyšší podíl usmrcených osob při těchto nehodách je v hl. m. Praze (24%) a dále v Plzeňském (17,95%) a Pardubickém kraji (17,39%).

Případů, kdy kontrola na přítomnost návykových látek u řidiče vozidla byla pozitivní, evidovala policie 301 (nárůst o 41 nehod), přitom bylo 12 osob usmrceno (nárůst o 6 usmrcených) a dalších 157 osob bylo zraněno (nárůst o 19 osob).

Alkohol a drogy u viníka DN dle krajů	celkem nehod	z toho alkohol	alkohol v %	z toho drogy	drogy v %	usmrceno celkem	z toho usmrceno - alkohol	usmrceno - A v %	z toho usmrceno - drogy	usmrceno - D v %
Hl. m. Praha	21 462	452	2,11	26	0,12	25	6	24,00	0	0,00
Středočeský	12 463	507	4,07	31	0,25	102	4	3,92	1	0,98
Jihočeský	3 916	357	9,12	12	0,31	62	3	4,84	1	1,61
Plzeňský	3 205	319	9,95	33	1,03	39	7	17,95	1	2,56
Ústecký	9 707	332	3,42	28	0,29	44	3	6,82	1	2,27
Královehradecký	4 460	201	4,51	8	0,18	34	2	5,88	0	0,00
Jihomoravský	7 056	455	6,45	44	0,62	81	5	6,17	0	0,00
Moravskoslezský	8 899	527	5,92	36	0,40	53	5	9,43	3	5,66
Olomoucký	4 738	311	6,56	11	0,23	51	6	11,76	1	1,96
Zlínský	3 680	284	7,72	14	0,38	41	5	12,20	1	2,44
Vysočina	4 114	158	3,84	8	0,19	35	2	5,71	1	2,86
Pardubický	3 482	278	7,98	13	0,37	46	8	17,39	1	2,17
Liberecký	3 889	221	5,68	28	0,72	23	2	8,70	1	4,35
Karlovarský	1 996	142	7,11	9	0,45	24	4	16,67	0	0,00
Celkem	93 067	4 544	4,88	301	0,32	660	62	9,39	12	1,82

Alkohol dle krajů	2014	2015	rozdíl	rozdíl v %
Hl. m. Praha	454	452	-2	-0,4
Středočeský	569	507	-62	-10,9
Jihočeský	351	357	6	1,7
Plzeňský	302	319	17	5,6
Ústecký	319	332	13	4,1
Královohradecký	232	201	-31	-13,4
Jihomoravský	479	455	-24	-5,0
Moravskoslezský	539	527	-12	-2,2
Olomoucký	305	311	6	2,0
Zlínský	300	284	-16	-5,3
Vysočina	168	158	-10	-6,0
Pardubický	258	278	20	7,8
Liberecký	239	221	-18	-7,5
Karlovarský	122	142	20	16,4
Celkem	4 637	4 544	-93	-13,2

Nejvyšší počet nehod i usmrčených osob je v případech, kdy u viníka nehody přesáhla zjištěná hladina alkoholu 1,5‰ (2 802 nehod, 32 usmrčených osob).

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu nebo drog, 2015 - porovnání s rokem 2014	počet nehod	rozdíl nehod	počet usmrčených	rozdíl usmrčených
zjištěná hladina alkoholu je nižší než 0,24‰	177	-14	7	-4
zjištěná hladina alkoholu je 0,24 až 0,5‰	297	-15	2	0
zjištěná hladina alkoholu je 0,51 až 0,8‰	293	17	5	3
zjištěná hladina alkoholu je 0,81 až 1,0‰	249	38	4	-2
zjištěná hladina alkoholu je 1,1 až 1,5‰	670	-110	12	3
zjištěná hladina alkoholu je 1,51‰ a vyšší	2 802	-25	32	1
zjištěno požití drog i alkoholu	56	16	0	-2
zjištěno požití alkoholu celkem	4 544	-93	62	-1
zjištěno požití drog celkem	301	41	12	6

Nejvyšší podíl nehod, kdy viník byl pod vlivem alkoholu, je u cyklistů, kteří pod vlivem alkoholu zavinili 29,4% z celkového počtu jimi zaviněných nehod, následují řidiči mopedů (15,1%), chodci (15%), řidiči malých motocyklů (12,3%) apod.

4. Druhy nehod

Nejčastějším druhem nehody byla srážka jedoucích vozidel (35,9% z celkového počtu nehod) a srážka s pevnou překážkou (21,3%). Srážkou s vozidlem zapar-

kovaným nebo odstaveným skončilo 19,8% nehod, srážkou s lesní zvěří 9,9% a havárií – nehodou jednoho vozidla skončilo 5,7% nehod apod.

Druh nehody; ČR, 2015	počet nehod	rozdíl nehod	počet usmrčených osob	rozdíl usmrčených osob
srážka s jedoucím nekolejovým vozidlem	33 420	2660	287	8
srážka s vozidlem zaparkovaným	18 398	1624	8	-3
srážka s pevnou překážkou	19 847	909	168	-6
srážka s chodcem	3 545	53	129	23
srážka s lesní zvěří	9 199	1 790	1	1
srážka s domácím zvířetem	474	-8	0	0
srážka s vlakem	147	-3	20	-3
srážka s tramvají	597	-24	0	0
havárie	5 328	11	42	13
jiný druh nehody	2 112	196	5	-2

Nejvíce usmrčených osob bylo při nehodách končících vzájemnou srážkou jedoucích vozidel (43,5% z celkového počtu usmrčených osob). Přes 25% z celkového počtu usmrčených si vyžádaly nehody končící srážkou s pevnou překážkou, kdy nejtragičtější bilanci mají kolize se stromem (102 usmrčených).

Srážka se stromem, 2011 - 2015	počet nehod	usmrčeno	těžce zraněno	lehce zraněno
2011	2 668	105	326	1 611
2012	2 834	113	332	1 645
2013	2 610	86	249	1 523
2014	2 469	112	241	1 443
2015	2 596	102	223	1 561

Je nutné ještě připomenout nehody končící srážkou s chodcem (19,5% z počtu usmrčených), byť se na celkovém počtu nehod podílejí jen 3,8%. Největší nárůst usmrčených byl u nehod končících srážkou jedoucích vozidel (o 23 usmrčených) a havárií (o 13 osob).

5. Časové rozložení nehod

V následující tabulce je uveden přehled o počtu nehod a jejich smrtelných následcích v jednotlivých dnech týdne v roce 2015. Pátky zůstávají dnem, kdy Policie ČR šetřila nejvíce nehod v silničním provozu a druhým nejhorším dnem jsou čtvrtky. Ve všech dnech týdne bylo nehod více než v roce 2014. K největšímu nárůstu došlo u čtvrtčních a úterních nehod (o 1 765, resp. o 1 705 nehod).

Nejvíce obětí na lidských životech si vyžádaly nehody v pátek a ve čtvrtek, při kterých zahynulo 117, resp. 107 osob. Počet usmrčených byl vyšší ve třech dnech

týdne a to u nehod ve čtvrtek (o 23 osob), v neděli (o 19 osob) a v pátek (o 12 osob). Ke snížení počtu usmrčených osob došlo u pondělních (o 7 osob), úterních (o 6 osob), středečních a sobotních nehod (shodně o 5 osob).

Den v týdnu; rok 2014	počet nehod	rozdíl nehod	počet usmrčených	rozdíl usmrčených
Pondělí	14 479	688	79	-7
Úterý	14 200	1 705	75	-6
Středa	14 047	722	80	-5
Čtvrtek	14 727	1 765	107	23
Pátek	15 073	769	117	12
Sobota	11 198	1 154	103	-5
Neděle	9 343	405	99	19
Celkem	93 067	7 208	660	31

Podle jednotlivých dnů se stalo nejvíce nehod

ve čtvrtek	15. října 2015	445 nehod
ve středu	7. října 2015	431 nehod
ve středu	14. října 2015	415 nehod
v úterý	31. března 2015	412 nehod
ve čtvrtek	8. října 2015	407 nehod

a nejméně nehod

v neděli	18. ledna 2015	119 nehod
v sobotu	3. ledna 2015	122 nehod
v neděli	8. března 2015	127 nehod
v pátek	25. prosince 2015	129 nehod
v neděli	1. února 2015	130 nehod

Nejtragičtější dnem byl

čtvrtek	17. září 2015	11 usmrčených
čtvrtek	23. července 2015	10 usmrčených
neděle	22. března 2015	8 usmrčených
pátek	4. prosince 2015	7 usmrčených

Následuje 10 dnů s 6 usmrčenými, 12 dnů s 5 usmrčenými, 27 dnů se 4 usmrčenými, 46 dnů se 3 usmrčenými, 73 dnů se 2 usmrčenými a 112 dnů s jedním usmrčeným. Dále evidujeme 81 dnů bez usmrčení – 12 těchto dnů bylo v lednu, 11 v dubnu, 8 v březnu a červnu, 7 v únoru a říjnu, 6 v květnu a listopadu, 5 v prosinci, 4 v červenci a září a 3 v srpnu.

Vývoj počtu nehod a jejich smrtelných následků v jednotlivých měsících roku 2015 je v následující tabulce.

Nehody po měsících; ČR, 2015	počet nehod	rozdíl nehod	tj. rozdíl nehod v %	denní průměr nehod	počet usmrce- ných osob	rozdíl usmrce- ných osob	tj. rozdíl usmrce- ných v %	denní průměr usmrce- ných
leden	6 931	404	6,2	223,6	34	-6	-15,0	1,1
únor	6 089	579	10,5	217,5	38	14	58,3	1,4
březen	7 041	549	8,5	227,1	45	-7	-13,5	1,5
duben	7 506	791	11,8	250,2	43	7	19,4	1,4
květen	7 868	281	3,7	253,8	51	3	6,3	1,6
červen	8261	761	10,1	275,4	53	-12	-18,5	1,8
červenec	8119	609	8,1	261,9	80	6	8,1	2,6
srpen	8183	750	10,1	264,0	67	9	15,5	2,2
září	7 918	149	1,9	263,9	79	3	3,9	2,6
říjen	8 818	804	10,0	284,5	60	5	9,1	1,9
listopad	8 322	1059	14,6	277,4	53	5	10,4	1,8
prosinec	8 011	472	6,3	258,4	57	4	7,5	1,8

Ve všech měsících roku 2015 došlo k nárůstu počtu nehod oproti roku 2014. Nejvíce vzrostl počet nehod v měsíci listopadu (o 1 059 nehod, tj. o 14,6%). Pouze v lednu a únoru byl počet nehod pod sedmitisícovou hranicí, v šesti měsících byl nad osmitisícovou hranicí. Nejvíce nehod registrujeme v říjnu (8 818 nehod) a nejméně nehod šetřili policisté v měsíci únoru (6 089 nehod).

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách v červenci a v září (80, resp. 70 usmrčených) a naopak nejnižší je lednový počet usmrčených (34 osob).

6. Místa nehod

Z počtu nehod šetřených policií bylo 30,1% mimo obce a na tyto nehody dále připadá:

- 72,3% z celkového počtu usmrčených,
- 45,4% z celkového počtu těžce zraněných,
- 41,7% z celkového počtu lehce zraněných,
- 42,1% z celkového odhadu hmotných škod a
- 26,4% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

V příložené tabulce je uvedeno členění nehod a jejich následků podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci, mimo obec nebo na dálnici. Index představuje porovnání s rokem 2014 (rok 2014= 100%).

Místo nehody, rok 2015	počet nehod	počet usmr- cených	počet těžce zraněných	počet lehce zraněných	hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	65 020	183	1 387	14 246	3 150,48
Index rok 2014=100%	107,1	93,4	93,8	100,9	110,9
MIMO OBEC	28 047	477	1 153	10 180	2 288,64
Index rok 2014=100%	111,6	110,2	89,9	106,7	109,3
z toho DÁLNIČE	2 683	30	52	591	451,33
Index rok 2014=100%	105,3	125	66,7	118	123,3

V obci *je nižší:* počet usmrčených o 13 osob a počet těžce zraněných o 92 osob;

je vyšší: počet nehod o 4 284, počet lehce zraněných o 133 osob a odhad hmotných škod (o 310,8 mil. Kč);

Mimo obec *je nižší:* počet těžce zraněných o 130 osob;

je vyšší: počet nehod o 2 924, počet usmrčených o 44 osob, počet lehce zraněných o 638 osob a odhad hmotných škod (o 195,1 mil. Kč);

Na dálnici *je nižší:* počet těžce zraněných o 26 osob;

je vyšší: počet nehod o 134, počet usmrčených o 6 osob, počet lehce zraněných o 90 osob a odhad hmotných škod (o 85,3 mil. Kč).

V následující tabulce je uveden vývoj počtu usmrčených osob při nehodách v obci a mimo obec za posledních 10 let.

Počet usmrčených osob v obci a mimo obec, vývoj za posledních 10 let

rok	počet usmrčených osob v obci	počet usmrčených osob mimo obec
2006	366	590
2007	382	741
2008	393	599
2009	295	537
2010	260	493
2011	244	463
2012	231	450
2013	195	388
2014	196	433
2015	183	477

Počet usmrčených osob v obci v roce 2015 je v období posledních 10 let nej-
nižší. Nejvíce usmrčených (v tomto období) při nehodách v obci bylo v roce 2008
(393 osob). Počet usmrčených osob mimo obec v roce 2015 je v období posledních
10 let 5. nejnižší a nejvíce usmrčených bylo v roce 2007 (741 osob).

Podle druhu komunikace pak policie šetřila nejvíce nehod na místních komunikacích (přes 35% z celkového počtu nehod), v pořadí četnosti následují silnice I. třídy (téměř 16%), vybrané komunikace velkých měst (přes 14%) apod. Více nehod zaznamenáváme na všech druzích komunikací a největší relativní zvýšení bylo na silnicích I. a II. třídy (o 9,9%, resp. o 9,6%).

Druh komunikace, rok 2015	počet nehod	rozdíl nehod	počet usmrcených	rozdíl usmrcených
Dálnice	2 683	134	30	6
Silnice I. třídy	14 605	1 319	254	34
Silnice II. třídy	13 636	962	150	-14
Silnice III. třídy	11 297	993	117	-4
Komunikace sledovaná	13 427	575	25	-11
Komunikace místní	33 077	2 841	74	14
Komunikace účelová	4 342	384	10	6

Bezmála 39% z celkového počtu usmrcených osob připadá na nehody na silnicích I. třídy, necelých 23% na silnice II. třídy, necelých 18% na silnice III. třídy atd. Z celkového počtu připadá na dálnici 2,9% nehod a 4,5% se tyto nehody podílejí na počtu usmrcených osob.

V porovnání s rokem 2014 bylo více usmrcených při nehodách na silnicích I. třídy (o 15,5%), na místních komunikacích (o 23,3%), na dálnicích (o 25%) a účelových komunikacích (o 62,5%).

Při nehodách bylo v roce 2015 usmrceno celkem 131 chodců (o 19 více, než v roce 2014), z toho 128 při srážce vozidla s chodcem a další 3 chodci byli sekundárními účastníky nehody. Z uvedeného počtu usmrcených chodců (128 osob) připadá na noční nehody 72 usmrcených - o 7 osob více než v roce 2014. Na noční nehody tak připadá přes 56% z počtu usmrcených chodců a tento podíl je v porovnání s rokem 2014 nižší o téměř o 6 procentních bodů. Při denních nehodách zahynulo celkem 56 chodců, tj. o 8 chodců více.

V tabulce je členění počtu usmrčených chodců podle druhu komunikace a denní doby, včetně podílu počtu usmrčených chodců připadajících na noční dobu.

Druh komunikace, rok 2015	celkem	ve dne	v noci	tj. % v noci
Dálnice	7	2	5	71,4%
Silnice I. třídy	44	15	29	65,9%
Silnice II. třídy	20	9	11	55,0%
Silnice III. třídy	14	4	10	71,4%
Komunikace sledovaná	16	8	8	50,0%
Komunikace místní	24	15	9	37,5%
Účelová komunikace	3	3	0	0,0%
Celkem	128	56	72	56,3%

Při nehodách **mimo obec bylo v roce 2015 usmrceno 53 chodců** (o 14 osob více), z toho 38 chodců při nehodách v noční době (tj. téměř 72%) - převážně na silnicích I. třídy (31 usmrčených chodců), ale také na dálnicích (7 usmrčených).

Celkově připadá nejvíce obětí chodců na silnice I. třídy - 44 usmrčených chodců, z toho 29 v noci; na místních komunikacích bylo usmrceno 24 chodců (z toho 9 v noční době) apod. Nejvyšší nárůst zaznamenáváme na silnicích I. třídy – o 14 usmrčených chodců více, z toho v noční době o 10 osob.

7. Územní členění nehod

Nejvíce nehod policie šetřila na území hlavního města Prahy – 21 462 a nejméně pak na území Karlovarského kraje – 1 996 nehod. Počet nehod byl vyšší na území všech krajů a největší relativní zvýšení bylo na území Ústeckého a Karlovarského kraje (o 15,9%, resp. o 15,2%). Nejmenší relativní nárůst byl na území Pardubického a Jihomoravského kraje (o 0,9%, resp. o 1,5%).

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách na území Středočeského (102 osob), Jihomoravského (81 osob), Jihočeského (62 osob) a Moravskoslezského kraje (53 osob). Nejméně usmrčených bylo při nehodách na území Libereckého a Karlovarského kraje (23, resp. 24 osob). Počet usmrčených byl vyšší na území 7 krajů a největší relativní zvýšení zaznamenáváme na území Olomouckého (o 82,1%), Karlovarského (o 60%), Pardubického (o 35,3%) apod.

Největší relativní pokles počtu usmrčených byl v kraji Ústeckém (o 22,8%), v Kraji Vysočina (o 18,6%), v kraji Libereckém (o 17,9%).

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání s rokem 2014 je v následující tabulce.

Kraj	počet nehod	rozdíl nehod	rozdíl nehod v %	počet usmrcených osob	rozdíl usmrcených osob	rozdíl usmrcených v %
Hl. m. Praha	21 462	2 156	11,2	25	5	25,0
Středočeský	12 463	859	7,4	102	-14	-12,1
Jihočeský	3 916	163	4,3	62	-1	-1,6
Plzeňský	3 205	300	10,3	39	-1	-2,5
Ústecký	9 707	1 335	15,9	44	-13	-22,8
Královehradecký	4 460	206	4,8	34	-1	-2,9
Jihomoravský	7 056	106	1,5	81	15	22,7
Moravskoslezský	8 899	582	7,0	53	2	3,9
Olomoucký	4 738	288	6,5	51	23	82,1
Zlínský	3 680	196	5,6	41	8	24,2
Vysočina	4 114	405	10,9	35	-8	-18,6
Pardubický	3 482	31	0,9	46	12	35,3
Liberecký	3 889	317	8,9	23	-5	-17,9
Karlovarský	1 996	264	15,2	24	9	60,0
Celkem	93 067	7 208	8,4	660	31	4,9

8. Nehody v jednotlivých okresech

Nejvíce nehod bylo na území okresu Ostrava (2 824 nehod), následuje okres Brno město (2 566 nehod), Ústí nad Labem (2 041 nehod), Olomouc (1 951 nehod), Praha východ (1 573 nehod) atd. Pro porovnání není zohledněn počet nehod na území hl. m. Prahy vzhledem k atypickému (policejnímu) územnímu členění.

Nejméně nehod bylo na území okresu Rokycany (205 nehod), Klatovy (344 nehod), Písek (359 nehod), Prachatice (367 nehod) atd.

K poklesu **počtu nehod** došlo na území 11 okresů a největší absolutní snížení bylo na území okresu Brno město – o 137 nehod:

Brno město	o -137 nehod
Brno venkov	o -90 nehod
České Budějovice	o -78 nehod
Svitavy	o -72 nehod
Benešov	o -68 nehod
Jindřichův Hradec	o -39 nehod
Klatovy	o -23 nehod
Hradec Králové	o -23 nehod
Praha východ	o -21 nehod

Na území zbývajících okresů zaznamenáváme více nehod a největší absolutní nárůst byl na území okresů:

Ml. Boleslav	o	291	nehod
Ústí n. Labem	o	286	nehod
Děčín	o	257	nehod
Litoměřice	o	208	nehod
Praha I	o	207	nehod
Opava	o	203	nehod
Hodonín	o	182	nehod
Teplice	o	177	nehod
Tábor	o	172	nehod

Největší relativní pokles počtu šetřených nehod zaznamenáváme na území okresu Svitavy (o 12,2%), Jindřichův Hradec (o 7,6%), Klatovy (o 6,3%), České Budějovice (o 6,1%), Brno venkov (o 5,9%), Brno město (o 5,1%), Benešov (o 4,7%) atd. Největší relativní nárůst počtu nehod byl na území okresu Tábor (o 38,6%), Sokolov (o 32,3%), Hodonín (o 29,8%), Cheb (o 29,5%), Pelhřimov (o 27,2%) atd.

Nejméně usmrcených bylo při nehodách na území okresů:

Jeseník	0	osob
Praha II	1	osoba
Kolín	2	osoby
Most	2	osoby
Ústí n. Labem	2	osoby
Jablonec	2	osoby
Prachatice	3	osoby
Trutnov	3	osoby
Kroměříž	3	osoby
Semily	3	osoby
Sokolov	3	osoby

Nejvíce usmrcených v roce 2015 bylo při nehodách na území okresů:

Olomouc	22	osob
Vyškov	18	osob
Benešov	17	osob
Frýdek-Místek	17	osob
Uherské Hradiště	17	osob
Chrudim	17	osob
Brno venkov	16	osob

Mělník	14 osob
České Budějovice	14 osob
Hodonín	14 osob
Šumperk	14 osob
Karlovy Vary	14 osob

Největší absolutní **nárůst počtu usmrcených osob** (zvýšení zaznamenáváme na území 37 okresů a na území 8 okresů se počet usmrcených nezměnil), zaznamenáváme na území okresů:

Olomouc	o	13 osob
Vyškov	o	9 osob
Šumperk	o	9 osob
Uherské Hradiště	o	9 osob
Chrudim	o	8 osob
Praha I	o	7 osob
Ml. Boleslav	o	7 osob
Písek	o	7 osob
Frýdek-Místek	o	7 osob

K největšímu absolutnímu **poklesu počtu usmrcených osob** došlo na území okresů:

Louny	o	-11 osob
Praha východ	o	-10 osob
České Budějovice	o	-10 osob
Kolín	o	-9 osob
Jihlava	o	-8 osob
Příbram	o	-6 osob
Ústí n. Labem	o	-6 osob
Opava	o	-6 osob

Nejvíce nehod zaviněných účastníky silničního provozu **pod vlivem alkoholu** bylo v roce 2015 na území okresů:

Brno město	146 nehod
Praha IV	140 nehod
Olomouc	119 nehod
Frýdek-Místek	118 nehod
Praha III	117 nehod
Praha II	111 nehod
Ostrava	108 nehod
České Budějovice	106 nehod
Plzeň město	102 nehod

Nejméně těchto nehod bylo na území okresů:

Rokycany	16 nehod
Rakovník	17 nehod
Kutná Hora	22 nehod
Prachatice	27 nehod
Jeseník	28 nehod
Benešov	29 nehod
Havlíčkův Brod	29 nehod

Nejvíce **usmrcených osob** u nehod zaviněných účastníky silničního provozu **pod vlivem alkoholu** bylo v roce 2015 na území okresů:

Praha III	4 osoby
Ústí n. Orlicí	4 osoby
Nový Jičín	3 osoby
Olomouc	3 osoby
Chrudim	3 osoby

Ve 37 okresech nedošlo při těchto nehodách k usmrcení.

Největší **absolutní nárůst počtu usmrcených** osob u nehod zaviněných **pod vlivem alkoholu** (v porovnání s rokem 2014) zaznamenáváme na území okresů (více usmrcených bylo na území 24 okresů), na území 32 zůstal počet na úrovni roku 2014 apod.):

Praha III	o	3	osoby
Nový Jičín	o	3	osoby
Olomouc	o	3	osoby
Praha I	o	2	osoby
Hodonín	o	2	osoby
Vsetín	o	2	osoby
Chrudim	o	2	osoby
Ústí n. Orlicí	o	2	osoby
Cheb	o	2	osoby

Největší **absolutní pokles počtu usmrcených** osob u nehod zaviněných **pod vlivem alkoholu** (v porovnání s rokem 2014) zaznamenáváme na území 23 okresů, z toho v okrese:

Ústí n. Labem	o	-3	osoby
Prostějov	o	-3	osoby
Zlín	o	-3	osoby
Benešov	o	-2	osoby
Příbram	o	-2	osoby
České Budějovice	o	-2	osoby
Litoměřice	o	-2	osoby
Náchod	o	-2	osoby
Brno město	o	-2	osoby
Karviná	o	-2	osoby
Ostrava	o	-2	osoby

9. Souhrnné následky

Policie ČR v roce 2015 šetřila celkem 93 067 nehod, při kterých bylo 660 lidí usmrceno, z toho bylo:

usmrceno	kategorie osoby	rozdíl proti roku 2014
233	řidičů osobních automobilů	-10
131	chodců	19
102	spolujezdců v osobním automobilu	19
81	řidičů motocyklů	6
68	cyklistů	11
19	řidičů nákladních automobilů	-10
5	spolujezdců v nákladním automobilu	-4
4	spolujezdců na motocyklech	-5
3	cestujících ve vlaku	3
3	řidiči traktorů	2
3	pracovní stroj	0
3	řidič mopedu	1
2	řidičů malých motocyklů	-1
1	řidičů autobusů	0
1	spolujezdců pracovních strojů	1
1	řidič jiného nemotorového vozidla	0

Velmi nepříznivý vývoj následků nehod je v kategorii chodec a spolujezdec v osobním automobilu, kde zahynulo shodně o 19 osob více a vysoký nárůst je i v kategorii cyklisty, kde zahynulo o 11 osob více. Pozitivní je naopak snížení následků (o 10 osob) v kategorii nákladních automobilů.

Nejvíce usmrčených bylo v kategorii nad 64 let (140 osob, tj. o 25 osob více než v roce 2014). Počty usmrčených v ostatních kategoriích jsou v následující přehledu:

↑ kategorie 25 až 34 let	110 osob (+24 osob)
↑ kategorie 45 až 54 let	103 osob (-6 osob)
↑ kategorie 35 až 44 let	102 osob (-18 osob)
↑ kategorie 55 až 64 let	85 osob (+2 osoby)
↑ kategorie 21 až 24 let	66 osob (+16 osob)
↑ kategorie 18 až 20 let	33 osob (-8 osob)
↑ kategorie 10 až 14 let	8 osob (+4 osoby)
↑ kategorie 6 až 10 let	5 osob (+2 osoby)
↑ kategorie do 6 let	4 osoby (-2 osoby) atd.

Z celkového počtu 660 osob usmrčených při nehodách v silničním provozu v roce 2015 **bylo 17 dětí, tj. o 4 usmrčené děti více**, než v roce 2014. Z toho bylo:

- **5 dětí – chodců (- 2 dětí)**
- **12 dětí - spolujezdců** v osobních automobilech.

Souhrnně lze konstatovat, že osoby mladší 35 let představují téměř 35% a osoby starší 64 let pak více jak 1/5 z celkového počtu usmrčených při nehodách v roce 2015.

V porovnání s rokem 2014 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících kategorií viníků nehod:

- u nehod zaviněných řidiči vozidel registrovaných mimo území ČR (o 13 osob)
- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů sólo (o 7 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů sólo (o 7 osob)
- u nehod zaviněných chodci (o 7 osob)
- u nehod zaviněných řidiči traktorů (o 5 osob)
- u nehod zaviněných neznámými řidiči (řidič ujel) (o 4 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů s přívěsem (o 4 osoby)
- u nehod zaviněných cyklisty (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči pracovních strojů (o 3 osoby) apod.

Negativní trendy - v porovnání s rokem 2014 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly mimo obec (o 44 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 34 osob)
- u nehod, které se staly na suchém- povrchu vozovky (o 27 osob)
- u nehod, které se staly v denní době, nezhoršená viditelnost (o 24 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 23 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 23 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 19 osob)
- u nehod, které se staly v denní době, zhoršená viditelnost (o 15 osob)

- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 14 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 13 osob)
- u nehod zaviněných řidiči vozidel registrovaných mimo území ČR (o 13 osob)
- u nehod, které se staly v pátek (o 12 osob)
- u nehod v noční době, dobrá viditelnost, v extravilánu (o 12 osob)
- u nehod zaviněných nedáním přednosti (o 10 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s jedoucím vozidlem (o 8 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem drog (o 8 osob)
- u nehod v noční době, zhoršená viditelnost, v intravilánu (o 7 osob)
- u nehod, které se staly na dálnicích (o 6 osob)
- u nehod, které se staly na účelových komunikacích (o 6 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (1 až 1,5‰) (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (0,6 až 0,8‰) (o 3 osoby)

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod v noční době, nezhoršená viditelnost, v intravilánu (o 14 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 14 osob)
- u nehod, které se staly v obci (o 13 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným předjížděním (o 12 osob)
- u nehod, které se staly na sledovaných komunikacích velkých měst (o 11 osob)
- u nehod v denní době, zhoršené podmínky (o 8 osob)
- u nehod zaviněných řidiči motocyklů (o 8 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 7 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou (o 6 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 6 osob)
- u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (o 6 osob)
- u nehod, které se staly ve středu (o 5 osob)
- u nehod v noční době, nezhoršená viditelnost, v extravilánu (o 5 osob)
- u nehod, které se staly v sobotu (o 5 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (do 0,24‰) (o 4 osoby)
- u nehod, které se staly na silnicích III. třídy (o 4 osoby)
- u nehod, které na zledovatělém, zasněženém povrchu vozovky (o 4 osoby)
- u nehod, které skončily srážkou s odstaveným vozidlem (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči tramvají (o 3 osoby)
- u nehod, které skončily srážkou s vlakem (o 3 osoby)
- u nehod, které skončily požárem vozidla (o 3 osoby) apod.

10. Závěr

Počet usmrcených osob v roce 2015 byl za poslední tři desetiletí třetí nejnižší, nejméně usmrcených bylo zatím v roce 2013, kdy zahynulo 583 osob, bohužel od té doby dochází ke každoročnímu zvyšování počtu usmrcených osob.

Negativní skutečností uplynulého roku je především významné zvýšení počtu usmrcených osob v kategorii nad 64 let (o 25 osob, tj. o 22%) a také v kategorii 21 až 34 let (o 40 osob, tj. bezmála o 30%).

Nepříznivým faktem je i zvýšení počtu usmrcených chodců, cyklistů a spolujezdců v osobních automobilech (o 17%, resp. o 19%, resp. o 23%).

Došlo též k výraznému zvýšení počtu usmrcených osob při nehodách v extravilánu (o 10%), na silnicích I. třídy je zvýšení o 16%, při nehodách končících srážkou s chodcem zahynulo o 22% osob více apod. Nepříznivé jsou i následky dětí, kde došlo k dalšímu zvýšení počtu usmrcených.

Z celkového počtu obětí nehod (660 osob) představují řidiči a spolujezdcí v osobních automobilech přes 50%, chodci téměř 20%, řidiči jednostopých motorových vozidel (včetně spolujezdců) necelých 14%, cyklisté více jak 10% apod.

Poznámka: Počty usmrcených a zraněných osob odpovídají stavu zjištěném do 24 hodin po nehodě.

V Praze dne 13. ledna 2015

Zpracoval: **ing. Josef Tesařík, kpt. Mgr. Jan Straka**, telefon: 974 834 584
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR